

DOLENJSKE NOVICE

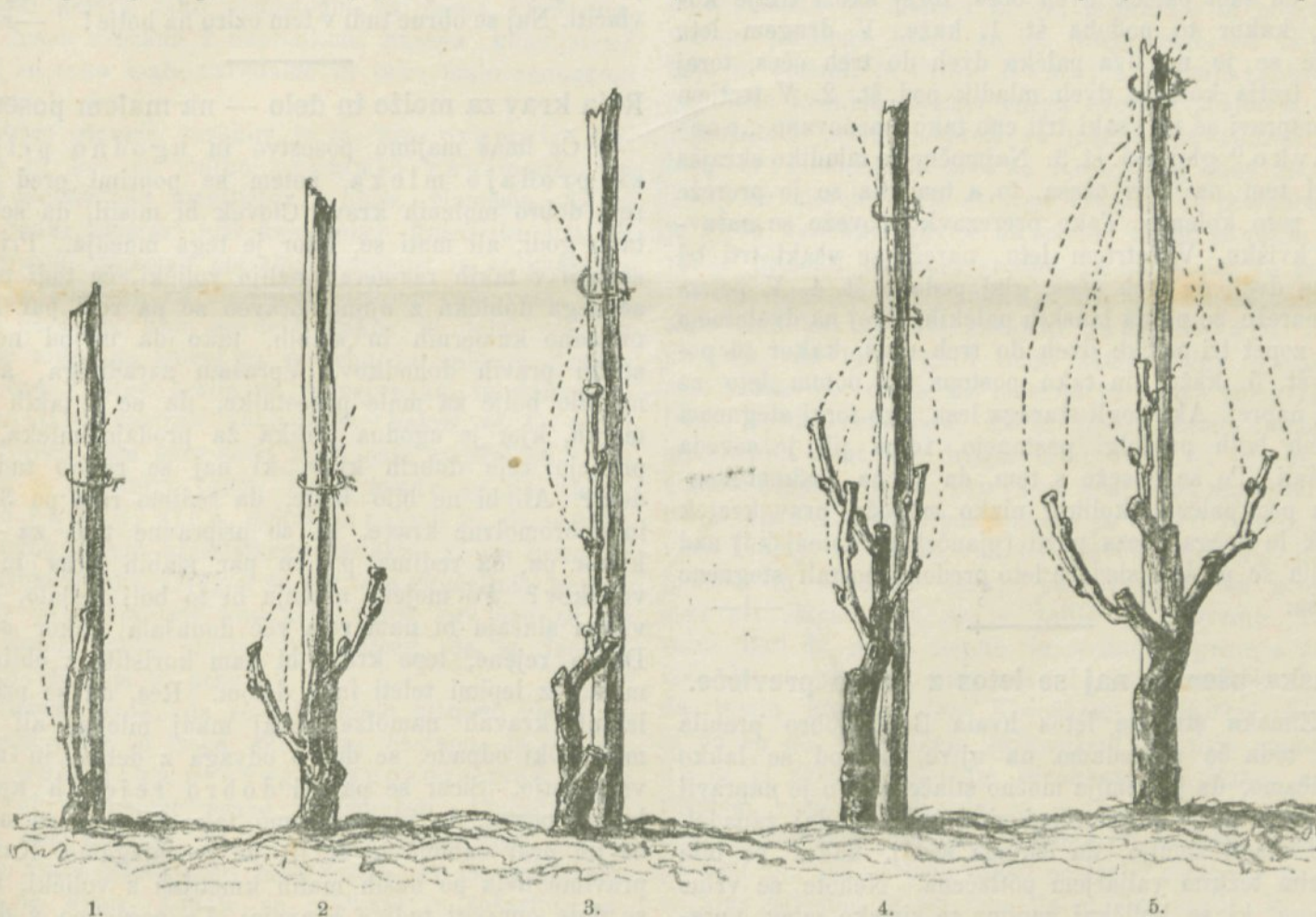
Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Kako kaže kraljevino obrezovati.

Kraljevina spada odločno med najpriporočljivejše naše domače vrste grozdja. Ne le, da obilno rodi, ampak daje tudi prav dobro, da — fino namizno vino, katero se odlikuje posebno po finem duhu od družih vin. Ni torej čudno, da se kraljevino kaj rado pomnožuje, na ameriške podlage cepi. Osobito popolnoma rudeča kra-

tijski šoli na Grmu, katera ima v svojih obedveh vinogradih, namreč v Cerovcih pri Smolenivasi in na Trški gori prav obilo kraljevine, in to v čistih nasadih; zadobilo se je o njej gledé zorenja grozdja isto skušnjo, isto prepričanje. Po večletnem opazovanju spoznali smo v obedveh vinogradih, da posebno pri dolgi režnji trt, torej na napnencih (šparonih) kraljevina svojega grozdja popolnoma dozoreti noče. Veliko rajši pa dozori pri kratki režnji na same palčke (čepe). Leta 1904. bila je kraljevina v Cerovcih, kar je je bilo na napnence

jevina se jako ceni, ker daje odločno finejše vino kakor pa zeleno-rudeča. Poslednja je pa bolj rodovita nego prva. Pri kraljevini pa je vsekako jako čudna prikazen to, da na ameriški podlagi cepljena nikakor noče tako dobro dozoreti, kakor je v prejšnjih časih na lastni korenini dozorevala. Posledica tega je seveda to, da so današnja kraljevinska vina v obče odločno slabotnejša mimo nekdanjih. In temu ni tako znabiti le pri nas na Dolenjskem, ampak tudi Vipavci in Goričani se tako pritožujejo o kraljevini. Današnja kraljevinska vina so vodena, to je ena sodba naših vinogradnikov. Na kme-

rezane, tako slabo zrela, da se je dosti grozdja kar zavrglo. Na le dva koraka oddaljenih, pa na same palce rezanih trtah, dozorelo je pa grozdje ravno iste kraljevinske vrste — popolnoma. Dosledno temu opazovanju obrezalo se je lansko leto 1905 vse trte enako na same palce, in — grozdje dozorelo je tu in tam prav dobro. Da dozori slehernna vrsta grozdja na palcih boljši kakor na napnencih, to je že stara reč; ali tako velike razlike, kakor pri kraljevini, cepljeni na ameriško podlago, se pa vendar med kratko in dolgo režnjo ni nikoli zapazilo. In zato je pač potrebno, da se kralje-

vino na same palčke obrezuje, kakor se to vrši na grmski kmetijski šoli. V obedveh njenih vinogradih uvedlo se je takozvano slavonsko ali „kozlovsko“ režnjo trte, katero št. 5. pridejanih pet podob, v svoji dovršenosti kaže. (Podobe posodilo je uredništvo časnika „Wiener Allgemeine Weinzeitung“ na Dunaju.)

Taka trta zadobi v debelni visokosti 50—60 cm tri do štiri prav kratke rogle starega lesa, katere „stegnence“ imenujemo, in na teh stegnencih narezuje se potem leto za letom palčke k večjemu treh očes. Vsaka tako obrezana trta potrebuje en sam kol. Da pa na palčkih vsa očesa gotovo zaženejo (ozelene), skrajšuje se mladike tako, da se jih prereže skozi kolenca nad najvišjim očesom, ne pa skozi člene. Taka režnja skozi kolenca je kaj priporočljiva tudi za to, ker se ž njo odvzame takozvanemu kislemu črvičku najljubše zakotiče, luknjice, katere po strohnenju svrša nastanejo. Kisli črviček povzročuje pa, kakor žal predobro znano, gnijenje grozdja. Prav na kratko povemo, kako trto v mladih letih obrezovati, da se dospe do kozlovske režnje. Ravnanje se mora takole: V prvem letu po zasaditvi ali pa v letu zagrubanja na zeleno cepljene trte, obreže se jo na en sam palček dveh očes, toraj skozi tretje kolenca, kakor to podoba št. 1. kaže. V drugem letu obreže se jo na dva palčka dveh do treh očes, toraj skozi tretja kolenca dveh mladik pod. št. 2. V tretjem letu napravi se na vsaki trti eno tako imenovano „prezavko“, glej pod. št. 3. Najmočnejšo mladiko skrajša se pri tem na štiri očesa, to s tem, da se jo prereže skozi peto kolence. Tako prezavko poveže se naravnost kviško. V četrtem letu, nareže se vsaki trti tri palčke dveh do treh očes, glej podobo št. 4. V petem letu nareže se pa na lanskih palčkih, torej na dvoletnem lesu, zopet tri palčke dveh do treh očes, kakor to podoba št. 5. kaže; in tako postopa se potem leto za letom naprej. Ako rogli starega lesa, ako toraj stegnenci v večih letih predolgi postanejo, treba jih je seveda skrajšati. To se doseže s tem, da se na vsakem stegnencu pod palcem, kolikor nizko mogoče, prav kratek palček le enega očesa pusti (pjanček po dolenjsko) nad katerim se pa šele sledeče leto predolgi postali stegnenci skrajša.

—1—

Zimska pšenica naj se letos z brano prevleče.

Zimska strn je letos hvala Bogu dobro prebila zimo, toda če pogledamo na njive, povsod se lahko prepričamo, da je zemlja močno stlačena. To je napravil prvi sneg, ki je v pretečeni zimi tako zgodaj zapadel. Ta je stlačil zemljo, da izgleda sedaj, kakor bi bila s kakim težkim valjarjem potlačena. Nehote se vrine vsakemu, ki se količkaj zanima za zimsko setev, vprašanje, kaj mu je storiti v tem slučaju? Ali naj se pšenica pusti pri miru, ali naj se prevleče z brano, da se zemlja zrahlja in odpre?

Če pustimo zemljo v tem stanju kakor je, potem bo za pšenico gotovo slabše, kajti v taki zemlji bo manjkalo zraku, toplote in drugih oživljajočih pogojev, ki pospešujejo rast in so neobhodno potrebni za dober in popolni razvoj pšenice. V taki zemlji bo pa tudi hitreje zmanjkalo zimske vlage, ki je važen pogoj za boljše vspevanje pšenice. Če pustimo zemljo stlačeno, bo moča prej izhlapela iz zemlje. Na prvi pogled se

bo zdela ta trditev marsikomu neverojetna, ali je tako. Razlagamo si jo pa tako-le. Če je zemlja stlačena, vzdiguje se moča po luknjicah nepretgoma in izhlapeva v enomer na površju zemlje v prosti zrak. Če je pa zemlja zgoraj zrahljana, potem se neposredna zveza med stisnjeno zemljo in prostim zrakom pretrga. Na stisnjeni zemlji leži sedaj zrahljana zemlja, ki zadržuje in ustavlja prosto izhlapevanje moče. Za to pa zimska vlaga dlje časa trpi in več zaleže v zemlji.

Iz vseh teh vzrokov bo tedaj kazalo, da pšenico prevlečemo z brano. S spomladno vlako se pšenica takorekoč okoplje, kar ji dé zelo dobro; s spomladno vlako se pa uniči tudi mnogo zgodnjega plevela, ki začne prav sedaj kaliti in izhajati. Res je sicer, da se tu in tam izruje tudi kaka pšenična rastlinica, ali ta škoda ni v nobeni primeri s koristijo, ki jo imamo od spomladne vlake, zlasti v letošnjem letu. — Za prevlačenje pšenice naj se rabi navadna brana, ki naj se vlačí počasi. Ali je enkrat ali dvakrat po enem mestu povleči, to se ravna po lastnosti zemlje in po tem, kako je pšenica obraščena. Po naprednih deželah je to delo spomladi običajno, pri nas ga pa poznamo le takrat, ako sejemo deteljo med pšenico in je treba deteljo zavláčiti. Naj se obrne tudi v tem oziru na bolje! —r—

Reja krav za molžo in delo — na malem posestvu.

Če imaš majhno posestvo in ugodno priliko za prodajo mleka, potem se poprimi pred vsem reje dobro molznih krav. Človek bi mislil, da se tudi tako godi, ali moti se, kdor je tega mnenja. Pri nas se tudi v takih razmerah redijo volički, če tudi ni posebnega dobička z njimi. Zraven se pa redi par krav, navadno kumernih in slabih, tako da ni od nobene strani pravih dohodkov. Vprašam zaraditega, ali bi ne bilo bolje za male posestnike, da se v takih razmerah, kjer je ugodna prilika za prodajo mleka, poprimejo reje dobrih krav, ki naj se rabijo tudi za delo? Ali bi ne bilo bolje, da redimo raje po 3 lepe in dobromolzne krave, ki so pripravne tudi za delo, kakor pa, da redimo po en par slabih krav in par voličkov? Po mojem mnenju bi to bolj veljalo, kajti v tem slučaju bi nam reja več donášala kakor sedaj. Dobro rejene, lepe krave bi nam koristile z obilnejšo molžo, z lepimi teleti in z delom. Res, da se pri delavnih kravah namolze nekaj manj mleka, ali tisto mleko, ki odpade, se dobro odvaga z delom in njega vrednostjo. Sicer se pa pri dobro rejelih kravah komaj pozna, da jih uprezamo, tako dobre so za molžo, če jih prav rabimo in če jih ne preoblagamo. Kar napravimo dela po naših malih kmetijah z volički, to bi se dalo opraviti tudi s kravami. Le poglejmo v druge kraje, kako so v tem oziru gospodarni in kako si znajo pomagati na malem posestvu. Poglejmo na primer v Tirolsko, v zgornjo Insko dolino, katero sem pred par leti prepotoval. Tam so posestva tako majhna kakor pri nas na Dolenjskem. Tudi polje se tako obdeluje kakor pri nas. Reja živine je pa veliko bolj dobičkonosna. Gospodarji se na malih svojih kmetijah pečajo pred vsem z rejo molznih krav, ki jih rabijo za vsa potrebna dela. Zraven pa prirejajo lepo živino za pleme. Take razmere se nahajajo pa tudi po drugih krajih, kjer prevladuje malo posestvo. Ali bi ne bilo

tudi pri nas kaj takega mogoče, ako se mleko lahko in dobro prodaja, kakor n. pr. v okolici mest in večjih krajev, v okolici Novega mesta in drugod? Gotovo da! Ako bi se po takih krajih ustanovile še mlekarne, kamor bi se lahko oddala vsaka množina mleka, gotovo bi se povzdignila na ta način vsa živinoreja in lahko bi se dosegli vse drugačni vspehi kakor jih imamo sedaj. Začnimo tedaj saj v pripravnih krajih polagati na kravjo rejo večjo važnost kakor dosedaj in poprimimo se je zlasti v okolici večjih krajev, kjer se da do ustanoviti tudi prekornostne mlekarne. —r—

V družbi je moč in naša bodočnost.

Mnogo je vprašanj v kmetijstvu, pri katerih smo gospodarji navezani drug na drugega, ako si hočemo pomagati. Le žal pa, da imamo zlasti Dolenjci tako malo smisla za to. Če pogledamo v druge kraje, vidimo v tem pogledu vse drugo življenje. Ljudje se medsebojno podpirajo, nastopajo skupno, se zanimajo za napredek in živahno delujejo. Pri nas pa tako mrtvilo! Človeka srce boli, če premišlja našo malomarnost in našo zaostalost. Kaj pa je temu vzrok? Zakaj smo dolenski kmetje tako nedostopni za razna vprašanja, ki so tesno zvezana z napredkom našega kmetijstva? Zakaj se tako malo zavedamo in tako malo zanimamo za svoje koristi? —

Eden glavnih vzrokov je ta, ker premalo beremo in ker se veliko premalo zanimamo za razvoj današnjega kmetijstva v obč. Namesto, da bi bil v vsaki kmetski hiši kak dober kmetijski list, iz katerega bi zajemali potrebno vrednost in iz katerega bi se navduševali za napredek, imamo cele vasi, kjer se nič ne bere, kjer se dela kakor je delal oče, in kjer se nihče ne zmeni za potrebe in zahteve današnjega časa. Brez berila pa ni napredka, in dokler se bomo tako zapirali duhu časa, kakor se to sedaj godi, toliko časa smo sami krivi naši zaostalosti v duševnem in gmotnem oziru. Kako malo se pa zanimamo za svoj stan, dokazuje najbolj to, da se tako malo udeležujemo kmetijskega poduka, ki ga prirejajo naši strokovnjaki. Drugod se vse tare ukaželjnih gospodarjev, če se priredi kmetijski pouk, pri nas se pa zbere komaj toliko število poslušalcev, da se izplača govoriti! Kaj je to prav?

Važen vzrok, da se tako malo menimo zlasti za vprašanja, kjer je treba skupnega nastopa, je pa to, ker ni nobenega pravega zaupanja med gospodarji in nobene prave vzajemnosti. Pogledjmo, v katero vas hočemo, pa se kmalo prepričamo, da ni nobene prave zastopnosti med sosedi. Po mnogih vaseh je vse na dvoje. Ljudje se pričakajo in tožarijo, namesto da bi živeli v prijaznosti in medsebojni vzajemnosti. Kdo ima korist od tega? Koliko denarja se na ta način po nepotrebnem zabije z nesrečnimi pravdami! Namesto da bi denar obračali za zboljšanje kmetijstva, namesto da redimo sebe, redimo druge stanove! Dokler bodo vladale pri nas na kmetih take razmere, dokler se bomo za vsako malenkost pričakali in tožarili, namesto da bi se v gospodarskih in drugih zadevah medsebojno podpirali in skupno nastopali, toliko časa je škoda misliti, da bi se razmere na bolje obrnile. Zato pa pustimo to neplodno življenje po naših vaseh. Za-

nimajmo se za napredek, berimo kmetijske liste in nastopajmo skupno, da si zboljšamo svoj položaj. Izkušnje drugih krajev naj tudi nas učé, da je iskati boljše bodočnosti le v združenih samopomoči. —r—

Politični pregled.

Državni zbor je razpravljaval o trgovinskih in carinskih pogodbah z raznimi državami, ki so potekle 1. marca. Znamenita je za nas posebno pogodba z Italijo, iz katere je izginila t. zv. vinska klavzula, ki je vinogradništvu prizadela mnogo škode. Carina italijanskih se zviša od 7.62 K na 60 K. Avstrija je dovolila prost uvoz južnega sadja, Italija pa prost uvoz lesa in žaganic.

Volivna reforma. To je sedaj bojni klic širom Avstrije. Zadovoljni niso z volivno reformo v nobeni stranki, eni si žele to, drugi kaj drugega, a vsak skuša oškodovati nasprotnika. To se je videlo zlasti v državnem zboru, ko so nastopali razni govorniki za in proti. Ta besedna in govorniška vojska bo trajala dalj časa, saj je oglašanih nad 100 govornikov, a posebno hudo bo v odseku 48 članov, ki naj pripravijo in popravijo vladno predlogo tako, da bo vsem všeč. — Iz tega boja bi omenili le dvoje. Nemci z vso silo zahtevajo, naj dobe kranjski Nemci enega svojega poslanca. Na Kranjskem pride povprek en mandat na 46.000 prebivalcev; Nemcev pa živi na Kranjskem blizu 20.000. Torej ne morejo imeti svojega mandata in poslanca, če je le še količkaj pravice na svetu. To bi se reklo Slovence priznati za manj vredne, in to vendar ni enaka volivna pravica. — Drugi, ki jim je volivna reforma silno trda kot so naši kranjski naprednjaki. Jako jih peče, da bi utegnili imeti samo enega poslanca; zato zahtevajo, da se dá mestom in trgom poleg Ljubljane še dva mandata, ki se jih odvzame kmetskimi skupinam, in še več drugih takih rečij, ki naj bi bile voda na njihov mlin. Pri vsem tem je pa najlepše, ker trdijo, da oni niso zoper splošno in enako volivno pravico. Kaj je to enaka volivna pravica, če volijo mesta posebej in kmetski okraji posebej? S tem smo pa spet pri starem, ko se je volilo po razredih. Liberalni listi iz same togote še vedno pogrevajo podlo laž, da so poslanci Slovenske Ljudske Stranke krivi, da imajo Slovenci na Koroškem samo en mandat in da so na Štajerskem prikrajšani za dva mandata. To se je zgodilo nemškimi strankam na ljubo, to je resnica, resnica tudi, da je velika krivica, naj ima 90.000 koroških Slovencev samo en mandat, resnica pa tudi to, da se bodo naši poslanci potegnili za one okraje. Žalostno je pri tem, da se dobé ljudje, ki slepo verjamejo vsako laž.

Na Ogrskem imajo nekaj novih ministrov. Vlada postopa prav ostro s časopisi, odpravila je tudi prodajanje listov po ulicah. Protivladna stranka je namerala prirediti obilo shodov, a jih je vlada dovolila le malo, in je imela pripravljenega vojaštva 40.000 mož. Morebiti se bo vendar dalo vse mirnim potom poravnati.

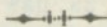
Srbski ministri so radi spora z Avstrijo odstopili. Vujić sestavlja novo vlado.

Na Francoskem je padlo ministerstvo Rouvier. Zbornica je s 33 glasovi večine izrazila vladi neza-

upanje, ministri so odložili svoje posle. Padca je vzrok prenasilno postopanje francoskih oblastev pri popisovanju cerkvenega premoženja ter od tod izvirajoči odločni odpor katoličanov. Eni poslanci so bili za to, naj se s katoličani postopa še bolj kruto, drugi, bolj milo, in vlada ni dobila večine, padla je. Novi ministri so že izbrani.

Norveška zbornica je vsprejela splošno in enako volivno pravico.

Na Ruskem se bodo v kratkem začele vršiti volitve v državno dumo, končane morajo biti do 2. maja.

† Kanonik msgr. Matija Jeriha.

Ni se še posedla zemlja nad krsto raj. g. kanonika Jakliča, in že zopet žaluje novomeški kapitelj ob novem grobu. Kanonik Jeriha je šel v večnost! Ni umrl nagloma in še manj nepripravljen, a vendar je prišla ta novica nenadoma za vse ki so ga poznali. In poznala ga ni samo domača župnija novomeška, poznalo ga je ljudstvo daleč na okoli to in onostran Gorjancev. Koliko jih je, ki so si olajšali vest in zadobili mir srca pri „gopodu pod korom,“ kakor je prosti narod imenoval rajnega gospoda kanonika. Dvomim, da bi kdo še le po teh vrsticah izvedel za njegovo smrt; a bodo naj mu skromen spomenik, da se ohrani v naših srcih hvaležnost do rajnega še in še.

Rojen je bil kanonik Jeriha kot sin priprostega, revnega delavca v Ljubljani dne 17. febr. 1828. Vkljub revščini in pomanjkanju je bil vseskoz priden, pošten, da, izvrsten dijak. Ko je dovršil 4. leto bogoslovja je bil še premlad, da bi bil mogel prejeti red sv. mašništva. Moral je čakati. Ta čas pa je šel v Ilirsko Bistrico za odgojitelja in domačega učitelja k znani družini Merkovi. 16. marca 1851. je prejel mašniško posvečenje in 3 dni na to (na praznik sv. Jožefa) imel novo mašo v stolnici. Šel je nazaj v Il. Bistrico za manemisarija. Kmalu pa so ga poslali v Radovljico, koder je bil odgojitelj v družini grofa Thurna. Odtod je prišel v Alojzijevišče za prefekta, koder je ostal pet let. Poslali so ga spet v pastirstvo, za katero je imel največ veselja, in sicer k sv. Petru v Ljubljani; 7 let je ostal tu, ter zares silovito delal in trpel v tej obširni župniji. Knezoškof Vidmar pa mu je odbral in odkazal mesto, za katero je bil res kakor ustvarjen. Poslal ga je kot nunskega spovednika v Škofjo Loko. Dolgih 30 let je živel in delal tu v čast Božjo in blagor duš. „Gospod oče“ pa ni bil samo moder spovednik in dušni vodnik, ampak tudi previden gospodar, izvrsten učitelj ne samo verouka, ampak tudi posvetnih predmetov, katere je nekaj časa poučeval v šoli. On je pripomogel samostanski šoli do veljave in ugleda ter postavil trden temelj, na katerem se sedaj razcvita loški samostan in šola. V nunski cerkvi pa je tudi pridigoval in spovedoval, in tako je imel vsega, česar si je želelo to plemenito duhovsko srce. Koliko je tu vzgojil vrlih mater in gospodinj ter sploh dobrih ljudi, ve le sam Bog.

Edini oddih in zabava pri tolikem delu bila so mu razna potovanja, katera je napravil s svojim iskrenim prijateljem sedaj zlatomašnikom preč. g. P. Karolom Heidrichom.

Razmere v samostanu so se spremenile. Jeriha je prosil za kanonikat v Novem mestu in ga dobil. A za nunski samostan mu je še vedno bilo in gorelo srce; ni bilo dneva, da ne bi bil govoril o njem tudi potem, ko se je bil podal v Novo mesto. Odlikovan od papeža, cesarja in škofa je zapustil s težkim srcem pozorišče svojega 30 letnega truda, dela, skrbij, a tudi uspehov in sadu.

Prišel je v Novo mesto in tu živel še dobrih 12 let. A ni živel življenje pokoja in počitka, kateri bi se mu bil v vsej časti spodobil po tolikem trudu in delu, marveč mu je bilo življenje neprestan in hud delavnik. Prvi je šel v spovednico, zadnji iz nje; kar ni prebil dneva v molitvi in premišljevanju v koru in doma, prebil ga je v spovednici in tik nje, čakaje spovedencev. In spovedencev se mu ni zmanjkalo, nikdar ne. In nič se mu ni zdelo premalenkostno v ad-

ventu in postu vikarju pomagati spovedovat kaznjence! Leta in leta je imel popoldanske krščanske nauke, in tudi sicer je jako rad pridigal, da, celo ponudil se je temu in onemu, da ga je namestoval. Sam vnet častivec presy. R. T. je zelo popševal vedno očesčenje in vedno sam molil uro z molivci vred; le najnujnejša opravila so ga odvrnila od tega. Bolniki klicali so ga z velikim zaupanjem in ljubeznjivo jim je postregel. Mnogo je razdal revežem, in velike vsote tudi žrtvoval za misijone in druge dobrodelne naprave. V javno življenje se res da ni vtikal, a kot skušen starček in nadarjen ter jako izobražen mož je imel sicer ostro, a točno in trezno sodbo, ker je do zadnjega zasledoval po časopisih vse novodobno gibanje. Skrben bil je tudi za lepoto hiše Božje; to ve povedati tudi kapiteljska cerkev. Dva lestenca pri velikemu altarju, kameniti tabernakelj pri Marijinem altarju, dva velika altarna križa, dva velika altarna tepiha, vse to je on preskrbel cerkvi. Malo časa pred smrtjo je poslal večjo svoto za popravo stolnice v znamenje hvaležnosti, ker je (kakor je dejal sam) tamkaj prejel vse zakramente od sv. krsta do mašniškega posvečenja. Z eno besedo: kanonik msgr. Jeriha je bil mož neumornega dela; neugnan se je trudil z vsemi močmi kolikor mogoče veliko duš pridobiti Bogu. Velikrat je dejal živ še, da bi silno težko prenašal dolgo bolezen, ko ne bi mogel več delati. Da, dan pred svojim godom, ko je že čutil, dejal bi roko smrti na svojem tilniku, je rekel: „Naj se zgodi volja Božja, a pred postnim časom ne bi rad umrl, ko je toliko dela.“ Ta želja se mu ni izpolnila, pač pa prva.

Prej res čvrst, trden in urne hoje je začel krog božiča nekako vpadati, a pripisoval je to obilnemu trudu v adventnem času in ni mislil nič na to, da so mu začele pešati moči. Še vedno je bil delaven in živahen. Silno ga je potrla in pretresla nagla smrt tovariša kanonika g. Jakliča. Par dni pred godom se je počutil slabše in v petek pred godom je popustil gg. tovariše, ki so ga prišli obiskat, ter šel v svojo sobo; obšle so ga hude slabosti. Zdravnik mu prepove spovednico, a še je sedel v soboto skoraj ves čas od 4. do 8. ure. V nedeljo zjutraj pa je moral popustiti spovednico, nič več ni mogel prebiti. Z največjim naporom je še maševal do četrtega ta dan zadnjikrat. V celem svojem duhovskem življenju ni ne enkrat zapustil sv. daritve in ne brevirja. Pepelnico sredo je tudi še azistirjal pri pepeljenju in sicer prostovoljno; vzdrževala ga je njegova silno močna volja. Prvi je bil on sam, nad katerim so se uresničile obredne besede: „Spomni se o človek, da si prah in se boš povrnil v prah.“ Ni mogel nič jesti, silna utrujenost ter žeja se ga je lotevala bolj in bolj, govoril je komaj slišno, sedel je pri mizi in dremal in molil brevir. „O koliko ga je danes, kar skončati ga ne morem,“ je dejal v petek popoldne. Lele v soboto ga je opustil. Le s težavo so ga v soboto ob polu šestih zvečer spravili v posteljo, prejel je pri polni zavesti sv. zakramente za umirajoče, ki mu jih je podelil, njegov tovariš in stari prijatelj g. kanonik Povše. V nedeljo zjutraj ob polu 5. uri je po kratkem in hudem smrtnem boju prav mirno zaspal. Dal mu Bog za veliko delo veliko plačilo zvestega in gorečega duhovnika!

Po stopnjicah in hodnikih kapiteljskega poslopja se je v nedeljo in pondeljek kar trlo ljudi, ki so hodili kropit rajnega. Marsikaka solza hvaležne udanosti se je potočila ob mrtvaškem odru, mnogo pa tudi drugod, ko so izvedeli, da ga ni več med živimi, njega, ki je tolikim posređoval dušno življenje.

Dohajali so kapiteljnu med tem izrazi sožalja od raznih strani, pred vsem je izrekel svoje sočutje pismeno v prisrčnih besedah prezv. g. knez in škof dr. A. B. Jeglič, dalje telegrafično: stolni kapitelj ljubljanski, vojni superior g. msgr. Jaklič iz Zadra, mil. g. prošt metliški Franjo Dovgan, g. topliški župnik Podboj, pismeno kajpada v prvi vrsti samostan škofje-loški po preč. g. prednici M. Katarini Majhnič, preč. g. prelat Rozman, župnik šentjakovski, Fr. Kajetan Popotnik, prijor usmiljenih bratov v Kainbachu pri Gradcu, šolski svetnik g. dr. Detela, sodna svetnika gg. Smola in dr. Volčič, c. kr. glavni davkar g. Murgel, g. Eugen Guttmann, višji nadzornik in postajenačelnik, družina Krennerjeva iz Škofje Loke in premnogi drugi.

V torek 6. t. m. je bil pogreb, ki je pričal, kako so vsi sloji našega mesta visoko cenili vrline rajnega g. kanonika.

Po opravljenem slovesnem zadušnem opraviilu pomikal se je sprevod po mestu proti pokopališču. Spredaj oddelek meščanske garde, deška ljudska šola, potem konvent č. gg. usmiljenih bratov, samostanska družina č. oo. frančiškanov, ter 28. duhovnikov v cerkvenih oblekah in dva preč. gospoda kanonika ljubljanskega stolnega kapiteljna. Med mnogoštevilnimi pogrebci vseh slojev in stanov opazili smo še posebej preblag. g. c. kr. okr. glavarja barona Rechbacha z vsemi gg. uradniki okr. glavarstva in davkarije, preblag. gg. dr. Kavčiča, predsednika c. kr. okrožnega sodišča in Rajm. Schwingerja, višjega dež. sod. svetnika in c. kr. drž. pravdnika, blag. g. šol. svetnika dr. Detela, blag. g. c. in kr. podpolkovnika pl. Pöllla, blag. gg. župana Sladovića in Zurca, blag. g. poštnega oskrbnika Vidica, zastopnike vseh drugih tukajšnjih uradov in oblastev, obilo gospe in gospodičen, ter prav veliko ljudi z dežele. — Naj počiva v miru od obilega dela in truda zvesti in vneti služabnik Božji: dolgo je živel, veliko dobrega storil, bodi tudi veliko in večno njegovo plačilo!

Domače vesti.

(Zahvala.) Vsem, ki so nam ob smrti g. kanonika msgr. Jerihe kakorkoli izkazali sočutje, ki so ga spremili k zadnjemu počitku ter molili zanj, izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo.

Kolegijatni kapitelj v Novem mestu.

(Izvanreden občni zbor) prostovoljnega gasilnega društva v Rudolfovem se vrši dne 19. marca ob 2. uri popoldne v mestni hiši s sledečim vspeedom: 1. Poročilo blagajnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Revizija računov.

(Na občnem zboru) „Dolenjskega Sokola“ dne 9. t. m. so bili izvoljeni: starostom g. Vlad. Vojska, podstarostom dr. Jakob Schegula, v odbor g. Josip Germ, Fr. Gregorc, Rado Jeglič, Edmund Kastelic in Jos. Reisner.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu februarju 1906 je 351 strank vložilo 115.401 K 78 h, 204 stranke vzdignile 69.557 K 69 h, torej več vložilo 45.844 K 09 h. Šestim strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 5150 K. 195 menic se je eskomptovalo za 78.786 K. Stanje vlog 2.839.413 K 40 h. Denarni promet 415.632 K 22 h. Vseh strank bilo je 1064.

(V cesar Franc Jožefovo bolnico Usmiljenih bratov) v Kandiji sprejelo se je meseca februarja 102 bolnika, koncem januarja jih je ostalo 102, skupno število oskrbovanih je bilo tedaj 204. Od teh je zapustilo bolnico 78 ozdravljenih, 17 zboljšanih in 6 neozdravljenih. Umrlo jih je 6. Oskrbovalnih dni se je nabralo v preteklem mesecu 2901. V oskrbovanju je ostalo koncem februarja 97 bolnikov.

(Uradne ure) pri tukajšnjem poštnem blagajničnem oddelku ob nedeljah so, pričeni z 11. marcem t. l. skrajšane od 9. do 11. ure dopoldne.

(V župniji Suhor) je dne 8. t. m. odprl novo trgovino s specerijskim blagom g. J. Petrovič, trgovec s Trebnega.

(Iz Suhora) se poroča: Tukajšnji c. kr. stražmojster g. Alojzij Burja je na lastno prošnjo prestavljen na novo postajo v Domžale pri Kamniku. Mož je bil jako vesten in natančen v svoji službi, sicer pa blagega in plemenitega značaja, ki ni nikdar zatajil svojega verskega prepričanja. Zato je vžival povsod veliko spoštovanje. Čestitamo Domžalcem na taki osebi!

(Garancijski fond) dežele Kranjske za dolensko železnico je zdaj pokrit. Promet se sicer množi, a še ne v takem razmerju, da bi uprava mogla upeljati nov „osebni vlak.“

(Pobotnice) za gg. učitelje za draginjsko doklado dobe se v tiskarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

(Molitve po sv. maši [prenovljene], v velikem tisku, nalepljene na karton, so izšle v tiskarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

(Novi sejm) bode na 5. aprila pri Stari cerkvi na Kočevskim, na katerem se bode na živinoposestnike razdelilo 100 K kot sledeče premije: na par najtežjih volov za klanje: I. premija 15 K, II. premija 10 K; na par najlepših volov za rejo: I. premija 15 K, II. premija 10 K; na najlepše krave I. premija 15 K, II. premija 10 K; na najlepše telice I. premija 15 K, II. premija 10 K. Dalje bo dobil vsakdo ka-

teri koli bo postavil kako živinče na sejm listek s številko brezplačno, kateri listek bo veljal kot žreb. — Skoz to žrebovanje bo dobil kdor bo imel srečo 10 K. Drugi novi sejm bode 1. junija, na katerim se bode enako žrebovalo.

Županstvo Stara cerkev.

(Ker se prešičja kuga) na Dolenjskem zelo razširja, dalje množi tihotapstvo s hrvaškimi prešiči v okraje Rudolfovo, Krško in Černomelj in ker je opetovano se zanesla ta kuga in rudečica iz teh okrajev v druge kraje, je c. kr. deželna vlada ukazala upeljavo prešičjega katastra ali popisa prešičev v vseh na Hrvatsko mejnih, in v nekaterih drugih občinah, kjer bivajo prešičji prekupci. Vsled odloka c. kr. deželne vlade z dne 5. marca t. l. št. 4913 se uvede tedaj v vsej občini Šmihel, Stopiče, Brusnice in Orehovica do preklica prešičji kataster ali razpregledni popis vseh prešičev. Popisne pole za katastro, katere so v tiskarni J. Krajec nasl. v Rudolfovem prejeti, vodi župan oziroma oblastveno pooblaščen izdelovatelj živinskih potnih listov. Županu, oziroma izdelovatelju živinskih potnih listov se ukaže, da takoj po razglasitvi te naredbe dne 18. t. m. eventuelno s pomočjo c. kr. orožništva popiše vse prešiče vsakega posestnika in jih vodi v razpregledu v zapisnikih, kateri so za vsako vas posebej sestaviti. Po tej naredbi je dolžnost vsacega prešičjega posestnika v teh občinah, da vsako spremembo v številu prešičev, toraj vsak prirastek in odpad popisanih prešičev tekom treh (3) dni naznani županu, oziroma izdelovateljem živinskih potnih listov. Prestopki te dolžnosti glede naznani, da se naznani opusti ali pa napačno naznani, se kaznuje po § 44 postave z dne 24. maja 1882 l. drž. zak. št. 51. To naredbo je dne 18. t. m. splošno razglasiti in stopi s tem dnevom v veljavo. Županstvu se naroča, da te predpise natančno izvršuje in vse zapažene prestopke brez izjeme semkaj naznani. Uradni živinozdravnik in c. kr. orožništvo bodo nadzorovali in pregledavali prešičji kataster, katerim organom so zapisniki vedno na razpolago. Glede nadzovanja se opomni, da naj nadzorovalni organi (uradni živinozdravnik, orožništvo, županstvo) vso pozornost obračajo na znane tihotapce in njih pomagače in prešičje trgovce in prekupce, druge zanesljive posestnike pa z nadležnim nadzorovanjem redkoma obišejo.

(Županstvom) se da dodatno in v pojasnilo točke 3 in 5 razglasa c. kr. deželne vlade z dne 13. februarja t. l. št. 3602, o zaprtiji okraja Rudolfovo za promet s prašiči v takojšnje splošno razglasilo na znanje, da je v okraju samem dovoljen takozvani gospodarski ali poljedelski promet s prašiči, to je, da se smejo v novomeškem glavarstvu prodajati in kupovati prašiče za zakol, rejni in plemeni mej posameznimi posestniki; pri tem prometu ni potreba živinskih potnih listov in posebnega dovoljenja c. kr. glavarstva. Prepovedan je seveda trgovski promet s prašiči po trgovcih in prekupcih, kakor tudi vsak prešičji semenj.

(Prostovoljci za mornarico!) Z ozirom na to, da je stan pomorskih vojščakov neugodno popolen, se bode v zanaprej do preklica sprejelo slehernega, kateri želi prostovoljno vstopiti v krdelo c. in kr. matrozov, je dopolnil 17. leto in je za to sposoben. Kdor želi prostovoljno tedaj k c. in kr. matrozom vstopiti in se še v času od 23. do 28. marca t. l. v Žužemberku ali v Trebnjem ali v Rudolfovem podvreči naborni stavi, naj pride z očetom oziroma varuhom najpozneje do 22. marca t. l. k c. kr. okrajnemu glavarstvu po vstopnico in očetovsko dovoljenje in sicer v sobo št. 12. Pri tej priliki pa mora neogibno s seboj prinesiti: 1. rojstni in krstni list, in 2. domovnico.

(Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani se podraže vsled nove pogodbe in ker je sploh v ceni poskočilo blago te vrste. Do sedaj je bila cena originalnemu zavoju = 500 zavitkov „Normal“ 48 K. Od 1. aprila 1906 naprej pa bode cena isti množini 54 K. „Flemming“ imajo po novi pogodbi isto ceno kakor „Normal“. Zato opozarjamo vse častite konsumente, trgovce in prodajalce na ugodno priliko, da si nabavijo dovoljno zalogo vžigalic še tekom meseca marca 1906. Tvrška Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbenih vžigalic se je namreč zavezala, da efektuiru vsa tekom meseca marca ji poslana naročila po dosedanjih nizkih cenah. Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so najboljše in najcenejše, družba pa je prejela od razprodanih

vžigalic do konca 1905. leta znesek 18.400 K. Torej, domorodci, hitite z naročili v očitni svoj prid.

(Družba sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani je sklenila s tvrdko Adolf in Aleksander Jacobi na Dunaju. VIII. Piaristengasse 17. jako ugodno pogodbo gledé izdelovanja, zalaganja in razprodaje s valčičnih papirčkov in ovitkov, kakor tudi cev. Ker bode ta tvrdka, ki je ena izmed prvih te vrste, izdelovala le dobro konkurenčno blago in bode zdatno prispevala od razprodanega blaga naši družbi, vabimo vse c. kadilce, naj zahtevajo odslej povsod le to blago, ki je naši družbi v korist, ter rabijo le družbine svalčične papirčke in ovitke kakor tudi le družbine svalčične in smodkine cevke. Blago se naroča pod zgoraj navedenim naslovom direktno na Dunaju. Navedena tvrdka je pred kratkim plačala družbi za začetek dosti znaten prispevek 200 K.

(Nesreča.) 7. t. m. šla je 66letna Marija Kuhar iz Družinske vasi na polje. Seboj je vzela tri otroke njene omožene hčere Helene Mali, katere mož se nahaja v Ameriki. 12letno Alojzijo, šestletno Marijo in triletno Kristino. Na polju je Marija Kuhar šla za svojim delom in prepustila otroke samim sebi. Alojzija Mali prinesla je žveplenke od doma in zažgala na hribčku se nahajajočo suho travo. Ker je veter hudo pihal, se je trava hipoma vžgala. Šestletna Marija Mali stala je na drugi strani hribčka nasproti vetru. Posledica je bila, da se je obleka tudi na njej vnela in ji popolnoma zgorela. Otrok je bil vsled opekline v malo minutah mrlič. d.

* * *

(Tri nove Spillmanove povesti!) V. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. 40. v., trdo vezan 60 v., po pošti 5 v. več. VI. zv.: Arumugan, sin indijskega kneza. Povest. 40 v., trdo vezan 60 v., po pošti 5 v. več. VII. zv.: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. Cena 60 vin., karton. 80 vin., po pošti 10 vin. več. Ne bomo se na tem mestu bavili z vsebino teh povesti, rečemo le, da ni samo skozi in skozi mikavna in zanimiva, temveč tudi zelo podučna; povesti se priporočajo same in si bodo pridobile obilo prijateljev. — Kdor hoče brati mične povesti, naj seže po njih; s pridom in zanimanjem jih bodo brali odrasli in mladina. Posebno starši in vzgojitelji skrbite, da dobi mladina v roke Spillmannove in Kristof Šmidove povesti; napravili ji boste s tem mnogo veselja, še večje vrednosti pa bo dušni prid in nagib k čednosti, ki ga bo zajemala mladina iz teh spisov; z dobrim berilom se doseže češče več kot s pogostim svarjenjem. Dobiva se v knjigotržnici J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

(Glasba:) Moški zbori uglasbil Fran Ferjančič, založila Kat. bukvarna v Ljubljani, cena K 2.20. Ta zvezek devetih obširnih zborov, (obsega 26 str. 4°), je pač lepo darilo našim pevskim društvom, ker enakih skladb v naši literaturi pač razun Foersterjevih nimamo veliko. Najlepša skladba je „Zlati dnevi“, prav karakteristična „Lisica in petelin“, „Budilna“, „Naš prapor“ in trijelogija „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo“ so vznosni zbori „prave himne“. Dve žalostinke zaključujeta skrbno opiljeno in premišljeno delo, ki ga prav z veseljem priporočamo. H.

(Uputa u gospodarstvo.) Pod redakcijo prof. dr. Körösköny-a s sodelovanjem več strokovnjakov je izšla v knjigarni Stj. Kugli-a v Zagrebu ta zares izvrstna knjiga, ki naj uvaja v vse stroke gospodarstva. Ozira se kajpada pred vsem na hrvatske razmere, a hrvaščine vešči Slovenci bodo našli v nji marsikaj zanimivega tudi za nas. Hrvatje so takih knjig dosedaj močno pogrešali, dočim je nas Slovence s podobnimi knjigami preskrbljevala družba sv. Mohorja že leta in leta. Pozdraviti je torej ta napredek naših bratov čim najtopleje. Knjiga obsega 590 strani, ima 585 slik in stane lepo vezana 8 K brez poštnine.

(Današnji list) obsega deset strani.

—+—+—

Gospodarske stvari.

—(Letošnje krtine po travnikih.) Letos so krti narili po travnikih toliko krtin, da jih je preveč, in da je to na škodo travnikom. Krt je sicer koristna žival, pri nas najbolj zaradi črvov (ogrcev), ali če se preveč namnoži, postane

tudi škodljiv. In tako je letos. Krti so se močno pomnožili, kebrova letina bo ba gotovo vsejedno dobra. Lansko leto se je sicer opazovalo, da je mnogo krtov poginilo, kajti našli so se na mnogih krajih mrtvi. Ali vzlic temu jih imamo še zmeraj preveč, kakor kažejo krtine. V tem slučaju nič ne škoduje, če se jih nekaj iztrebi.

—(Kajnit in mah po travnikih.) Slišal sem gospodarja, ki je trdil, da se pokaže mah na travniku, če se s kajnitom gnoji. Tega mnenja so menda tudi že razni drugi gospodarji, ker se takim besedam veliko ráje verjame kakor pa nasprotnim dokazom. Zato jim velja sledeči odgovor. Kajnit je na travniku — pravcata travniška brana. Izkušnje uče, da se po kajnituh mah izgubi, ker mu gre kajnit preveč do živega. S kajnitom se tedaj mah zatira, ne pa seje. Ker se po naših zanemarjenih travnikih nahaja dosti mahu, je sedaj najugodnejša prilika, da ga zatiramo. Rabimo pa tudi brano ali grablje, da se ga že v prvem letu laže iznebimo.

—(Gnojimo sadnemu drevju!) Lahko trdim, da je sadjarstvo po naših krajih tista vejica kmetijstva, ki je najbolj zanemarjena. To se vidi na vsem, posebno tudi na tem, da sadnemu drevju nič ne gnojimo. Zato pa imamo tako redke letine. Po Tirolskem se n. pr. sadnemu drevju vsako leto gnoji. Tam rodi sadno drevje tudi od leta do leta, več ali manj, slično kakor vinska trta. Pri nas pa poteče po par let, da imamo zopet enkrat sadno letino. Zakaj tako? Zato, ker mu nič ne gnojimo in je treba več let, da se v zemlji nabere zopet potrebnih redilnih snovi za dobro letino. Pri nas se ravna s sadnim drevjem močno tako kakor z gozdnim. Posadi se še, po tem pa pusti pri miru. Če rodi, je dobro, če ne rodi, pa tudi. Letos se nadejamo zopet sadne letine. V takih letih potrebuje sadno drevje več živeža, da lahko obrodi in da napravi lep sad. Zato pa ne držimo rok križem in ne pričakujemo vsega od dobrega vremena. Pognojimo sadnemu drevju in in kmalu se pokaže, kako hvaležno je drevje za ta trud.

—(Oddaja trt in sadnega drevja.) Kmetijska podružnica je že začela oddajati naročene trte in sadno drevje. Kdor ima dobiti trte ali sadno drevje, naj pride po nje v torek po sv. Jožefu, 20. t. m., ali zadnji čas v pondeljek 26. t. m. v podružnično trtnico, ki leži pri Hočevarjevem marofu ob Ločenski cesti.

—(Praščija zaprtija in gospodarski promet s prašiči.) Praščija zaprtija traja še vedno in so vsled tega prepovedani vsi praščiji sejmovi. Dovoljen je le tako imenovani gospodarski promet s prašiči, namreč to, da se lahko kupujejo prašiči po vaseh, naj si bo pitani prašiči ali pa plemeni. Zato kupčijo, ki je pa dovoljena le v političnem okraju samem, ni treba nobenega živinskega potnega lista in tudi nobenega posebnega dovoljenja od strani glavarstva. Trgovina po prekupcih in trgovcih je pa prepovedana. — Gospodarji iz žužemberškega in trebanjskega okraja lahko pridejo po prašiče v novomeški sodni okraj, a jih morajo po vaseh iskati. Ker je prepoved sejmov hud udarec zlasti za kraje, kjer se prirejajo plemeni prašiči, nastane opravičeno vprašanje, ali bi ne mogle prizadete občine kaj storiti, da se saj gospodarski promet olajša? Morda bi se dala ta kupčija na ta način posredovati oziroma olajšati, da bi občine, v katerih so prašiči na prodaj, razglasile vasi, oziroma ponudnike tistim občinam, ki potrebujejo plemenih prašičev. Seveda bi se morali v tem slučaju gospodarji, ki nujno želijo prodati svoje prašiče, redno priglaševati pri županstvu. — Nekaj se mora zgoditi, da ne trpimo vsled zaprtije prevelike škode z našo praščijo rejo, ki je glavni vir našim dohodkom!

—(Vse hvale vredno povzetje.) Gospod Janez Hladnik, za kmetijski napredek jako vneti župnik v Trebelnem, poslal je pred tremi leti svojega mlajšega brata Jakoba v kmetijsko šolo na Grm, katero je lansko leto dovršil. Sedaj mu je izročil župnijsko gospodarstvo v oskrbovanje, ter mu dovolil, da zasaadi na istem matičnjak ameriških trt, ter napravi trtnico za pridelovanje necepljenih in cepljenih ameriških trt. To je pač vse hvale vredno podvzetje, kajti tako postane Trebelno takorekoč neka štacija za zopetno obnovev tamošnjega po trtni uši vničnega vinarstva. Želeti je pač, da bi se gospod župnik hotel tudi za to vneti, da mu brat napravi drevesnico. Kajti v Trebelnem in vsej okolici je za sadjarstvo

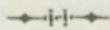
pač izborna podnebje, razširjeno pa še ni Bog vé kako. Posebno pa niso tam še take vrste, zlasti jabolk vpeljane, kakoršne imajo veliko trgovsko vrednost kakor namizno sadje.

— (Priprosto sredstvo, kako odvracati kragulja od kokoši.) Sedaj pride čas, ko bodo kokoši začele valiti ter svoje piščance okoli voditi. V tem času poišče si v marsikaterem kraju kragulj med piščanci sebi in svojim mladičem slastno hrano. Da se ga od hiše prepodi, priporoča se to-le že staro pa popolnoma preskušeno sredstvo. Na najvišji vrh kakega drevesa, ali pa tudi na sleme strehe kakega poslopja ali kozolca pritrudi se dolg drog, na katerega se natakne kako že nerabljivo večjo steklenico.

— (Kako miši od setev odvracati.) Marsikje uničijo kaj rade miši vrtno setve, še celo pa spomladanje setve sadnega drevja. Proti tej škodi ga ni boljšega sredstva, kakor da se miši krmi. Zvečer potrosi jim po lešičah kruha ali kakega žita, pa ti bodo pustile setev na miru.

— (Pomanjkanje bikov na Dolenjskem in naši živinorejci.) Pri nas po Dolenjskem je pomanjkanje bikov na dnevnem redu, in kar obstoji deželni zakon za povzdigo reje goveje živine, še nismo bili v tem ugodnem položaju, da bi lahko rekli, da je dosti plemenjakov. Navadno jih manjka povsod, po vseh občinah. V naprednih deželah je drugače. Tam se brigajo za take vrzeli občine in živinorejci, pri nas pa —?! Kaj se stori pri nas v tem oziru? Nič ali pa dosti premalo! V zadnjem času se je razpisala oddaja simodolskih bikov. Oglasilo se je za nje vsega skupaj 52 prosilcev. In kaj mislite, koliko je bilo med temi prošnjami Dolenjcev? — Samo trije! 48 prosilcev je bilo iz Notranjskega in Gorenjskega, 3 pa iz Dolenjskega. Tako se pogajamo za svoj napredek! Pri občinih zborih pa tarnamo, da manjka bikov! Pomagaj si sam!

— (Koliko jajc znese kokoš.) Kokoš znese v svojem življenju po 500 do 600 jajc. To se ravna po naravi in plemenu. Število jajc, ki jih lahko zleže, je določeno in nastavljeno na jajčniku. Največ jih znese v 2. in 3. letu. Neki kmetovalec si je vzel trud in je natančno opazoval, koliko jajc znese kokoš v posameznih letih. Pri tem je dognal sledeče: Kokoš znese v 1. letu 15 do 20 jajc, v 2. letu 100 do 120 jajc, v 3. letu 125 do 135 jajc, v 4. letu 100 do 115, v 5. letu 60 do 80 jajc, v 6. letu 50 do 60 jajc, v 7. letu 35—40 jajc, v 8. letu 15 do 20 jajc in v 9. letu 1 do 10 jajc, skupaj 496 do 600 jajc.

Razne stvari.

* (Grozna nesreča v rudniku Courrières.) [Kurrié.] Courrierski rudniki leže na severnem Francoskem v bližini Belgije. Vsa okolica je industrialna. Pod zemljo so rudniki, nad zemljo pa pridelujejo sladkorno peso. Središče industrije je Lens, mesto z 18.000 prebivalci. Premogokopi obsegajo 49.792 ha. V vseh rudnikih dela 25 do 30 tisoč rudarjev. Mesto Courrières ima 400 prebivalcev, ki žive od rudnika in pa od pridelovanja sladkorne pese. Nesreča, ki se je prigodila v courrierskih rudnikih, spada med največje, kar jih pozna zgodovina nesreč. Poročila o vzrokih nesreče nam dokazujejo, kako lahkomišljeno so se igrali inženjerji z življenjem rudarjev. Neki ministerialni inženir je pripovedoval, da je izbruhnil požar že v nedeljo 4. marca. Da omeje požar, so sicer zgradili lesene, z malto in cementom ometane ograje, a te so najbrže zgradili predaleč od ognja in plin se je zmešal z zrakom ter tako povzročil požar z eksplozijo, vsled katere so se podrlle stene v rovih. Državno pravdnništvo je pa že baje dognalo, da je izbruhnil požar v jami že pred enim mesecem. Med rešilnimi deli ponoči od nedelje na ponedeljek je opazovala velikanska množica rešilna dela. V rova št. 2. in 3. ne more nihče in nikakega upanja nimajo, da rešijo nesrečneže, ki so delali v teh rovih. Iz rova št. 4. so rešili 59 rudarjev in pa 150 mrličev. Rešeni rudarji so bili nezavestni, mrličji pa ožgani in jih niso mogli spoznati. Uti nesrečni rudarji pod zemljo niso mogli, ker so vsled zadnje povodnji galerije zasuete. Dva inženirja, ki sta se podala v jamo, a se morala takoj vrniti, sta pripovedovala, da je rov št. 12. zasut in nemogoča rešitev ponesrečencev. Ponoči so čuli iz globočine klice za pomoč. Ker niso mogli prodreti do nesrečencev, so se naj-

brže že zadušili. Prva sta bila rešena 2 dečka. Pripovedovala sta, da sta blodila celo noč po rovu in plezala čez kupe zadušeni in ožgani rudarjev. Dečka sta bila poškodovana le na nogah in po obrazih. Iz globočine so čuli udarce s kladvi. Na pravočasno rešitev pa ne upajo. Rešilna dela napredujejo jako počasi, ker morajo delati zelo previdno in je delo tako nevarno, da je umrlo pri rešilnih delih 17 mož. 12. t. m. sploh ni bil nihče živ rešen. Na beli dan so prinašali le ožgane in strašno razmesarjene mrličje. Položaj je bil sploh včeraj še jako opasen. Iz treh rovov je švigal plamen in bati se je vsak trenutek nove nesreče. Število ponesrečencev ceni courrierska družba, lastnica rudnikov na 1060, a je v resnici veliko večje, blizu 1400.

Množica, ki oblega vhode v rudnike, je jako razkačena na rudniško družbo. Delavstvo je tako razburjeno, da se boje resnih nemirov. Pozvali so vojaštvo, da zaduši morebitne nemire. Uprizoriti nameravajo v lenških in courrierskih rudnikih splošno stavko, da tako protestirajo proti onim, ki so povzročili nesrečo. Pariška policijska prefektura je odposlala v courrierske rudnike 8 ognjegascev, ki so izurjeni v gašenju požarov pod zemljo in delajo s krinkami. 11. t. m. so na tistem pokopali umrle ponesrečene rudarje, katerih niso mogli spoznati. 12. so pa pokopali z veliko udeležbo ponesrečencev, ki so jih spoznali. Rodbine ponesrečenih rudarjev bodo morale zapustiti okolico, da napravijo prostor novim delavcem. Poškodovane rove bodo popravljali najmanj eno leto. Courrierska rudniška družba bo morala plačevati vdovam ponesrečenih rudarjev najmanj 400.000 frankov (1 frank = 96 vin.) na leto. Pariški ob. svet je dal 25.000, zastopniki premogokopov 20.000, francoska zbornica pa 500.000 frankov za rodbine ponesrečencev. Najnovejša poročila trdijo, da se je pričela nesreča s tremi poki, ki jih je povzročil vžgani plin. Izhode je zasula zemlja in kamenje. Trije delavci, ki se jim je posrečila rešitev, pripovedujejo, da so se rešili čez kupe mrličev in konj, a izhod je bil takoj po novem poku zasut, da se niso mogli rešiti njihovi tovariši; neko drugo poročilo pa trdi, da je izbruhnil požar sredi minulega tedna v rovu št. 5, kakih 280 metrov pod zemljo. Delali so noč in dan, da omeje požar. Ponoči od sobote na nedeljo so pa izjavili inženjerji, da so rešilna dela končana. Strupeni plini so najbrže izginili iz tega rova in v sosednih rovih so se zažgali po premogovem prahu. 12. t. m. so morali prenehati z vsemi rešilnimi deli. Plin in mrličji povzročajo tak smrad, da je nadaljne delo nemogoče. Inženjerji se tudi boje nove eksplozije in pa, da se razširi požar v jami. Požar poizkušajo zadušiti, da spuščajo vodo v rove. Z umetnimi ventilacijskimi stroji in z umetnim dovažanjem zraka nameravajo pregnati strupene pline. Čez osem dni upajo inženirji zopet prodreti v rove. Šele čez en mesec upajo spraviti na svitlo vse mrličje. Zblaznelo je več oseb, ker so izgubile svojce pri požaru v jami. Neki zblazneli rudar je izgubil tri brate, 5 svakov, 4 nečake in zeta; neka zblaznela žena pa 5 sinov. Delavstvo ceni število mrtvih rudarjev na 1300 do 1400.

* (V peči je izgorela) v občini Vjelič pri Spielfeldu kmetica Golob. Pekla je ravno kruh. Deklo je poslala na polje. Ko se je dekla vrnila, ni mogla odpreti vrat. S pomočjo hlapca jih je s silo odprla ter našla v peči ležati gospodinj, že vso sežgano. Najbrže se ji je zmešalo.

* (Nova „delitev“ Poljske.) „Slowo Polskie“ priobčuje dopis, ki trdi, da se pogajata ruska in nemška vlada o prodaji dela Ruske Poljske Nemčiji čez Vislo in Narvo. Pri sestanku Witteja z nemškim cesarjem je bila izprožena misel o prodaji. Pogajanja vodi zdaj berlinski bankir Mendelssohn, ki biva zato v Peterburgu. Zaradi teh pogajanj baje še niso razpisali volitev za duma na Ruskem Poljskem. Ker se boji ruska vlada slabega vtiska, ki bi ga naredila prodaja na inozemstvo in osobito na Slovane, poiskusa ruska vlada povzročiti nemire na Ruskem Poljskem, o katerih bi izjavila, da jih ne more sama zadušiti in da nastane mir le, ako se odstopijo nemirne pokrajine Nemčiji. Rusija bi dobila od Nemčije tako visoko odkupnino, da bi si finančno opomogla. List trdi, da je poročilo tako utemeljeno, da je vsako pojasnilo in oprekanje nepotrebno.

Naznanila mestnega magistrata.

(Seja občinskega odbora) v Rudolfovem 3. marca 1906. — 1. Čitanje zadnjega zapisnika z dne 30. dec. 1905 št. 2009. Zapisnik se prečita ter odobri. Predno se preide na II. točko dnevnega reda, naznanja g. župan, da se je s člani starešinstva g. K. Rosmanom in g. Ogoreutzem predstavil g. deželnemu predsedniku, kateri so ga prosili, da bi isti podpiral koristi in interese Novega mesta, nadalje da so se podali k g. deželnemu glavarju ter prosili: a) da blagovoli veleslavni deželni odbor uvažati prošnjo mestne občine glede preložitve okrajne ceste od Birčevasi čez Stransko vas do Pogance; b) da blagovoli rešiti prošnjo glede posojila za plačilo nove mestne hiše (rotovža) in c) da blagovoli v zadevi vodovoda v najkrajšem roku predložiti zakon v Najvišjo sankcijo. Ta naznanila so se vzela na znanje. Nato preide g. župan na 2. točko dnevnega reda. — 2.) Poročilo upravnega odseka o prošnjah za podelitev domovinstva. — Poročevalec g. Gandini. Na predlog upravnega odseka se podeli domovinstvo sledečim: Mariji Juršič, Jozefi Kos, Katarini Marinko, Ani Želko, Marjeti Želko in Dimitriju Štefanoviču, zadnjemu s tem, da mora plačati pristojbino za meščansko pravo 40 K. — 3. Poročilo županstva o prošnji g. Ivana Ferlič za odpust priznanila za tehtnico. Po daljši debati se sklene, da se odda ta zadeva upravnemu odseku v nadaljno pozvedovanje. — 4. Poročilo županstva o prošnji Franc Jeršina iz Jevše za bremen-prosti odpis parcele št. 948 kat. občine Črešence. Na predlog upravnega odseka se sklene, da se Franc Jeršinu dovoli bremen-prosti odpis parcele št. 948 kat. občine Črešence, ker ostane še vedno za mestno občino vključeno terjatev dovolj pupilarne varnosti. — 5. Poročila policijskega odseka. a) O prošnjah mestnih stražnikov in mestnih delavcev za povišanje plače. b) O prošnjah za oproščenje pasjega davka. Policijski odsek predlaga: 1. da se prošnje odklonijo z ozirom na to, da so se plače šele pred dvema leti primerno povišale, in 2. ker se imajo prošnje mestnih uslužbencev v prihodnje predlagati naravnost županstvu, ne pa občinskemu odboru. Po debati se predlog policijskega odseka sprejme. b) Na predlog policijskega odseka se vsi prosilci oprostijo pasjega davka, a le pod pogojem, da imajo pse-čuvaje vedno na verigi priklenjene, ako bi se pa katerega psa videlo prostega tekat, mora dotični gospodar pasji davek plačati, ne da bi se kak ugovor upošteval. Oprostijo se pasjega davka za leto 1906 sledeči: Predstojništvo frančiškanskega samostana, Antim Müller, Antonija Benc, Franc Nagelj, Marija Brudar, Ludovik Ferlič in Franc Perko. — 6. Poročilo gospodarskega odseka glede naprave novega kopaljšča na Loki. Po daljši debati se sklene, da se cela zadeva vrne gospodarskemu odseku s tem, da se ima to delo v najkrajšem času izvršiti tako, da bo kopaljšče pravočasno prometno izročeno. Potrebni les dá mestna občina. Nato g. župan javno sejo zaključi ter otvori tajno sejo. — 7. Poročilo policijskega odseka o prošnjah za podelitev gostilničarske in krčmarske obrti. Po daljši debati se sprejme predlog policijskega odseka, da se prošnje odklonijo. — 8. Poročilo ubožnega odseka o prošnjah za podpore. Na predlog ubožnega odseka se dovoli podpora sledečim: Tereziji Potočnik, Mariji Papež, Jozefu Florjančič po 4 K; Janezu Jazbec se poviša od 4 na 5 K; Mariji Mihelčič od 2 na 4 K; za Derganceve otroke se poviša od 36 na 42 K, Franc Godini se kupijo 2 rjuhi, druge prošnje pa so se odklonile. — Nato g. župan tajno sejo zaključi ter otvori zopet javno sejo. — 9. Slučajnosti. G. Maselj prosi, da bi županstvo preskrbelo do 1. maja t. l. primeren prostor za igrališče za dijake. G. župan obljubi, da bo v tej zadevi potrebno ukrenil in v prihodnji seji o tem poročal. — Ker se nihče več ne oglasi k besedi, g. župan sejo zaključi.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Veleč. g. župnik M. Saje 5 K. G. Fr. Možina, posestnik 5 K. Veleč. g. župnik Jos. Sturm 3 K. R. Janez Simončič na Oistem Bregu je volil 6 K. Veleč. g. dekan Fr. Schweiger 10 K. Veleč. g. župnik Jg. Salehar 10 K. Gospa Hartmann 4 K. G. stotnik Lehmann 4 K. Hranilnica in posojilnica (II.) v Metliki 50 K. Dobrotniki iz mesta in Kandije 91 K. Neimovan 80 h.

Loterijske številke.

TRST,	3. marca	27	72	68	15	77
GRADEC,	10. marca	14	36	41	72	82

RAZGLAS.

(50)

Volitve odposlancev za občni zbor okrajne bolniške blagajne za politični okraj Rudolfovo — za dobo štirih let. — Vsak delodajalec dobi volilno izkaznico in volilno glasovnico zase in za njegove delojemalce — blagajne člane, katerim ima isto izročiti. — Voli se edino blagajne člane, vsak svoje, delojemalec kot delodajalec. — V sodnem okraju Rudolfovo volijo delojemalci 50 odposlancev, delodajalci 25. Sodni okraj Trebnje voli 2 delojemalca, 1 delodajalca, Žužemberk 2 delojemalca, 1 delojemalca.

Volitve vršijo se 26. marca 1906 od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne v blagajniški pisarni v Rudolfovem. Pozneje došle glasovnice so neveljavne.

Okrajna bolniška blagajna v Rudolfovem.

S. pl. Sladovič, t. č. načelnik.

Naznanilo.

Pri dne 10. marca 1906 sklicanem volilnem shodu so delojemalci in delodajalci zedinili za volitev sledečih članov bolniške blagajne za njene delegate pri volitvi dne 26. marca 1906, in sicer so postavili delojemalci sledeče gg. za delegate:

Adam Janez	Katalinac Milan	Mirtič Anton
Baraksadič Pavel	Kolb Josip	Moravc Alojz
Bele Alojz	Karas Dragotin	Papež Franc
Bele Karl	Kmetič Franc	Petrič Makso
Bernhardt Franc	Koračin Josip	Petrič Josip
Biščan Peter	Košak Ignac	Rajec Alojz jun.
Cigler Konrad	Košak Anton	Repar Franc sen.
Durini Emil	Košir Aloiz	Ribič Anton
Eisenbart Adolf	Kovačič Matija	Sommer Leopold
Gramer Franc	Koželj Ivan	Slejko Josip
Hrastar Josip	Kozina Viktor	Starič Franc
Hribar Jernej	Krajger Ivan	Sušljaj Alojz
Hrovat Ivan	Lenart Josip	Suhi Karl
Hutter Bertl	Lumec Karl	Wernig Ciril
Indruch Robert	Matko Josip jun.	Zorko Franc
Junc Matevž	Matoh Alojz	Zibert Josip jun.
Karlin Franc	Medvešek Ludvik	

Delodajalci sledeče gg. za delegate:

Agnič Andrej	Kenda Franc	Puš Lovro
Bergman Josip	Mežnaršič Alojz	Schegula Jakob dr.
Bernhardt Vilhelm	Moravc Josip	Sladovič Simon pl.
Gorupič Peter	Mramor Mihael	Slanc Karl dr.
Gorjany Robert dr.	Murn Franc	Umek Vinko
Hočevar Anton	Ogoreutz J. sip	Štefanovič Dimitrija
Jacaz Anton	Picek Jurij	Sedlar Anton
Javornik Josip	Poznik Albin dr.	Weiss Anton
Karas Ivan		

Sodni okraj Trebnje in Žužemberk voli po 2 delojemalca in 1 delodajalca in postavi vsak okraj svoje kandidate.

E 622/5

12

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju kranjske stavbinske družbe v Ljubljani, zastopane po g. D. Ervinu Ambrositsch v Ljubljani, bo dne 20. marca 1906 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 6 dražba zemljišč vl. št. 64, 5, 85, 87, 88, 89, 91, 156 d. o. Toplice, vl. št. 417 d. o. Podturn, in vl. št. 31 d. o. Podstenica s pritkline vred, spadajočo k realiteti pod vl. št. 88 d. o. Toplice, ki se stoji iz potrebnega gospodarskega orodja in iz polne oprave za gostilniško obrt (sedem dobro opravljenih sob za tuje). — Nepremičninam, ki se imajo prodati na dražbi, so določene vrednosti na 8200 K, 3400 K, 2250 K, 1800 K, 22.890 K, 350 K, 400 K, 4002 K, 250 K in 450 K pritkline na 1960 K, Najmanjši ponudki znašajo 5466 K 67 h, 2266 K 67 h, 1500 K, 1200 K, 16 566 K 67 h, 233 K 33 h, 266 K 67 h, 2668 K, 166 K 67 h in 300 K; pod temi zneski se ne prodaje. — Dražbene pogoje, ki se ob enem odobre, in listine, ki se tučejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitveni zapisnik itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 5 med opravljenimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Novem mestu odd. II,

dne 22. dec. 1905.

(44)

STANOVANJE

obstoječe iz treh sob, kuhinje in drvarnice, se odda v Rudolfovem h. št. 150.

(53-3-1)

Na prodaj je njiva

(54-3-1)

za eno ali dve večji stavbišči, pri glavni cesti nasproti Košičkove žage, □ m po 5 K. Ravnotam se proda tudi hiša št. 24., poprej Majntingerjeva. — Več se izve pri lastniku J. Appe-tu.

Učenec

(52-6-1)

za trgovino z mešanim blagom, čez 14 let star, nekoliko nemškega jezika zmožen ter iz poštene hiše, se sprejme pri J. Razboršek-u v Šmartnem pri Litiji.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

(266-20-8)

KAPLJICE SV. MARKA.

Te glasovite in nedosegljive „Kapljice sv. Marka“ se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsaki glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni, izvirajoče od glist. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter kóliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni, izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetski hiši.

Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb. — Raditega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 50, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošlje. Cena je naslednja in sicer franco postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K — v		3 ducati (36 stekl.) 11 K — v
2 ducata (24 stekl.) 8 K — v		4 ducati (48 stekl.) 14 K 60 v
5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v		

Na razpolago imam na tisoče priznalnih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim vseh, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčić, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

MESTNA LEKARNA, Zagreb, Markov trg št. 50, poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno leta 1360.

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega, črnega in rudečega starega in novega vina, domače rakije, brinovca in finega namiznega olja iz oljk po primerno nizkih cenah.

Ivan Pujmann,

(229-12-10)

vinogradnik in trgovec (Vodnjan Dignano-Istra.

Prav lepo krepko sadno drevje

in sicer visoko debelnate jablane in hruške, ima na prodaj deželna kmetiška šola na Grmu. — Jablane so cepljene s cepiči sort, katere se je pri shodu sadjerejcev v svojem času v Novem mestu za Dolenjsko najboljšim, najpriporočljivejšim pripoznalo. Hruške so pa same moštнице, in sicer tepke in pa takozvane Wailler-jeve moštнице.

Cena jablanam je 50, hruškam pa 60 vin. komad.

Pri vsakem trgovskem vrtnarju stalo bi tako drevje gotovo 2 kroni. Drevje se razpošilja kamor si bodi pó železnici, prav dobro ovito. Ovoj se zaračuni še prav nizko. Razpošilja se pa drevje le proti povzetju stanja, drevja in ovoja.

Službe išče pošten mož (45-3-1)
za pristava (majerja)

ali viničarja. Taisti je zmožen slovenskega in nemškega jezika, izvežban v vseh strokah kmetijstva, osobito pri kletarstvu in vinogradstvu, in je dokaj v letih, a vendar krepak, trdnega zdravja ter popolnoma trezen in zanesljiv. — Služba se nastopi po dogovoru. — Natančna pojasnila daje županstvo občine Studenec, p. Radna pri Sevnici (Lichtenwald) kakor tudi naslov.

Novi sejm

bo 5. aprila pri Stari cerkvi pri Kočevju, na katerem se bo razdelilo 100 K kot premije.

Natančneje je popisano pri novicah.

(46)

Najcenejša in najhitrejša vožnja v AMERIKO je s parniki

„Severonemškega Lloyd“

iz

BREMENA

v

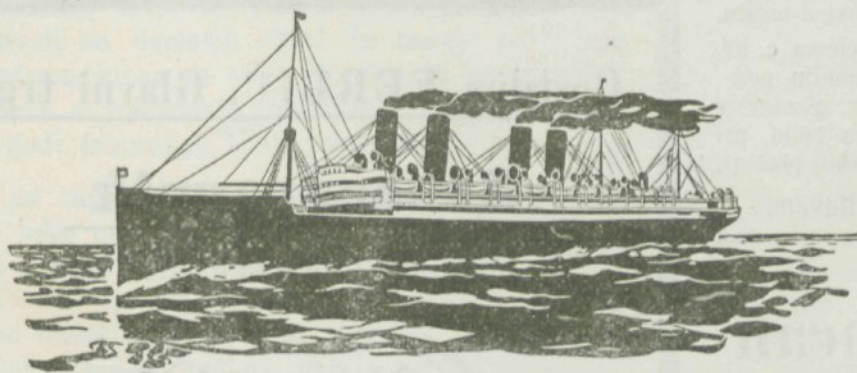
NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki: Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo

 5—6 dni.

Pozor! Berite!

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

(83-24-3)

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa, potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno.

Postrežba poštna, reelna in solidna. — Potnikom, namenjenim v zapadne države, kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. — Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijska, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Družinski blaginji je posvečena skrb naših gospodinj!

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvodjanja priljubljeni vonj in dobri okus zrnate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime **KATHREINER** in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno — znamko »župnik Kneipp«.

Razglas.

(40-2-2)

V državni gozdni drevsnici v Bršlinu pri Novem mestu se bode oddalo letošnje spomlad večjo množino gozdnih sadik in sicer:

3-letnih krepkih smrek po 4 K; 5-letnih presajenih smrek po 5 K in 1-letnih hrastov po 3 K, za tisoč komadov.

Sadike se bodo oddajale v drevsnici ali pa primerno zavite postavile na pošto ali železnično postajo v Novem mestu.

Pismena ali ustmena naročila za sadike sprejema c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu, Krškem in Črnomlju, podpisano c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo in c. kr. gozdar v Novem mestu, Krškem in Črnomlju do 20. marca 1906, pri katerih se morajo naročena drevesca proti potrdilu takoj plačati.

C. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Rudolfovem.

Iz proste roke se prodaja

(47-0-1)

posestvo na Kamencah

tri četrte ure od Novega mesta, katero obstoji iz hiše, kleti, svinjskega hleva in kozolca. Obsetve je do 15 mernikov. — Cena jako nizka, ter se prodaja tudi na obroke. — Več se izve pri upravništvu „Dol. Novic.“

Vavpta ali nadhlapca

kateri kmetijska dela dobro umé, zna polje objesiti ter je pošten, priden in zvest, se takoj sprejme. Isti bi moral po potrebi tudi sam delati. Prednost ima samec, sprejme se pa tudi oženjen. Več mora biti nekoliko nemškega jezika v govoru. Več pove oskrbništvu v Poganicah pri Rudolfovem.

(48-0-1)

(1-0-6)

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje
NOVO MESTO, Glavni trg 88.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kako poročilo, niti doposlati posamnih delov.

UČENEC

poštenih starišev se sprejme v
pekarnjo
J. Mehora v Rudolfovem.
(29-4-4)

ŽENSKÉ LASE

(234-24-10)

zmešane in rezane, kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las naj se prepriča, da plačujem od zdaj vsekakor najvišjo ceno. Izdelujem vsa vlasuljarska dela, vlasulje (baroke), lasne verižice, kite in umetne slike iz las po najnovejšem načinu. — V zalogi imam najfinejša mila svetovnoznane tvrdke H. Kielhauser, Gradec, kakor tudi znano Bergmannovo lilijino milo z znamko „dva rudarja“. Dišave za obleko in mnogo priznano tekočino Bay-Rum, katera rabi proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočujem **Ivan Svetec**,
brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg (nasproti mestne hiše).

Stanovanje

(49-2-1)

obstoječe iz dveh sob, kuhinje in vrta, je oddati v Arkotovi ulici št. 212.

Gostilna FERLIČ, Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerikanske zobe.
Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki pondeljek od 10.—5. ure.

(37-9-3)